

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนหมู่บ้านรักษาศีล ๕ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

ผู้วิจัย : ร้อยตำรวจเอกหญิง สมมาตร พึ่งพวง

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: ผศ.ดร.โกนิฐ์ ศรีทอง ป.ธ.๗, พธ.บ., M.A., Ph.D. (Sociology)

อาจารย์ ดร.เดชา กัปโก ป.ธ.๘, ศน.บ., M.A., Ph.D. (Sociology)

วันสำเร็จการศึกษา : ๓ มีนาคม ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ ๑) เพื่อศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนหมู่บ้านรักษาศีล ๕ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ๒) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการรักษาศีล ๕ กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนหมู่บ้านรักษาศีล ๕ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี และ ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนหมู่บ้านรักษาศีล ๕ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods) ซึ่งใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยกำหนดรูปแบบในการวิจัยเชิงสำรวจ (Surve Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่สมัครเข้าร่วมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี จำนวน ๓๗๗ คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด ๒๑,๒๒๕ คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิชั้น (Stratified Random Sampling) ด้วยการสุ่มอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากร คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการรักษาศีล ๕ กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๑๐ คน โดยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Technique)

ผลการวิจัยพบว่า

๑. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนหมู่บ้านรักษาศีล ๕ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน

๒. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนหมู่บ้านรักษาศีล ๕ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนหมู่บ้านรักษาศีล ๕ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการรักษาศีล ๕ กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนหมู่บ้านรักษาศีล ๕ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ได้แก่ ด้านสุราเมรัยมีชขบมาทัญฐานา เวมณี ด้านมุสาวาทา เวมณี ด้านกาเมสุมิฉาจารา เวมณี ด้านปาณาติปาตา เวมณี และด้าน อทินนาทานา เวมณี ตามลำดับ

๔. ปัญหา และอุปสรรค ได้แก่ เนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปและเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทำให้พุทธศาสนิกชนไม่ใส่ใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา อยากได้ อยากมีไม่รู้จักพอ ทำให้ประชาชนหมู่บ้านรักษาศีล ๕ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ไม่มีเวลาที่จะเข้าวัดเพื่อศึกษาธรรมและรักษาศีล ๕

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนหมู่บ้านรักษาศีล ๕ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ได้แก่ ส่งเสริมประชาชนให้นำหลักของศีล ๕ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและเข้าร่วมกิจกรรมโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ อย่างต่อเนื่อง

Thesis Title : The Quality of Life Development of People in the Five Precepts
Observing Village, Nongkae District, Saraburi Province

Researcher : Pol. Capt. Sommart Phuengphuang

Degree : Master of Arts (Social Development)

Thesis Supervisory Committee

: Asst. Prof. Dr. Konit Srithong Pali VII, B.A., M.A., Ph.D.(Sociology)

: Dr. Decha Kuppako Pali VIII, B.A., M.A., Ph.D.(Sociology)

Date of Graduation: 3 March 2016

ABSTRACT

The research consisted of three main objectives: i) to study quality of life development of people in the five precepts observing Village, Nongkae District, Saraburi Province; ii) to study relationship between moral behavior in five precept observation and quality of life development of people in the five precepts observing Village, Nongkae District, Saraburi Province; and iii) to study problems, obstacles and suggestions quality of life development of people in the five precepts observing Village, Nongkae District, Saraburi Province. This research was by Mixed Methods in which Survey Research was conducted as quantitative method. The sampling group consisted of 377 people applying to participate in the Five-precept Village Project from totally 21,225 people, and the Stratified Random Sampling was used with the help of Proportional Stratified Random Sampling. The tool for data collection was questionnaire. The gathered data were analyzed by using statistical techniques for social science research such as Frequencies, Percentage, Mean and Standard Deviation. To test the hypotheses, t-test, F-Test (One Way Analysis of Variance) and Least Significant Difference(LSD) were employed. To test relationship between moral behavior in five precepts observation and quality of life development of people, Pearson Correlation was conducted. On the other hand, an analysis of interview-data from 10 Key Informants was used by the Context Content Analysis Technique.

The findings of the study are as follows:

1. The overall quality of life development of people in the Five – Precept Village, Nongkae District, Saraburi Province was found at the great level. Having considered into each aspect, it was also found at great levels.

2. To test the hypotheses, it was found that people's gender, age, and marital status have no significant differences to quality of life development of people in the Five – Precept Village, Nongkae District, Saraburi Province, denying formulated hypotheses. Meanwhile, people's level of education, occupation, income and religious activity-participation have significant differences to quality of life development of people in the Five – Precept Village, Nongkae District, Saraburi Province, at 0.05 level of confidence, accepting formulated hypotheses.

3. There is statistically significant relationship between moral behavior in five-precept observation and quality of life development of people in the five precepts observing Village, Nongkae District, Saraburi Province, at 0.05 level of confidence in all aspects: abstaining from intoxicants causing heedlessness, abstaining from false speech, abstaining from sexual misconduct, abstaining from killing and abstaining from stealing, respectively.

4. The problems and obstacles were found as follows: Due to rapidly change of society and technological advance, Buddhists, especially in the Five–Precept Village, Nongkae District, Saraburi Province, do not pay great attention to apply and practice Dhamma; oppositely they follow their desire with no limit so that they have no chance to study Dhamma and observe the Five Precepts.

The suggestions: there should be stimulation and promotion for people to enable to apply the Five Precepts in daily life, and participate in the Five-precept Village Project continuously.